15/07/2023

Μια ξεχωριστή θεατρική παράσταση στην Ιερά Μονή Τοπλού

/ Ιερές Μονές

Το έργο του Νίκου Καζαντζάκη «Νικηφόρος Φωκάς», παραγωγή του Μουσείου «Νίκου Καζαντζάκη», σε σκηνοθεσία Τηλέμαχου Μουδατσάκη, παρουσιάστηκε το βράδυ της Παρασκευής 14 Ιουλίου 2023 στο προαύλιο της Ιεράς Σταυροπηγιακής Μονής Τοπλού Σητείας.

Το κοινό είχε τη μοναδική ευκαιρία να απολαύσει στον ειδυλλιακό χώρο της **ιστορικής Μονής της Ανατολικής Κρήτης** ένα από τα σημαντικότερα θεατρικά έργα του μεγάλου κρητικού στοχαστή Νίκου Καζαντζάκη, ένα υπαρξιακό-ποιητικό δράμα με ιστορικό φόντο.

Ο Δήμαρχος Σητείας κ. Γεώργιος Ζερβάκης, εκ μέρους όλων των Σητειακών, και του παριστάμενου **Σεβ. Μητροπολίτου Ιεραπύτνης και Σητείας κ. Κυρίλλου**, καλωσόρισε όλους στην υπέροχη αυτή θεατρική βραδιά στον «εμβληματικό -για όλους εμάς τους Σητειακούς- και επιβλητικό χώρο της ιστορικής Ιεράς Μονής Τοπλού».

Η Διευθύντρια του Μουσείου «Νίκου Καζαντζάκη» κ. Μαριλένα Μηλαθιανάκη εξέφρασε τη χαρά και τη συγκίνησή της που η θεατρική παράσταση για τον μεγάλο στρατηλάτη και μετέπειτα αυτοκράτορα του Βυζαντίου Νικηφόρο Φωκά, που απελευθέρωσε την Κρήτη από τους Άραβες τον 10ο αιώνα λαμβάνει χώρα στην ιστορική Μονή Τοπλού και διοργανώνονται από το Μουσείο «Ν. Καζαντζάκη» σε συνεργασία με την Περιφέρεια Κρήτης και τη στήριξη του Δήμου Σητείας.

Ευχαρίστησε τον **Σεβ. Μητροπολίτη Ιεραπύτνης και Σητείας κ. Κύριλλο** και τον Ηγούμενο της Μονής Αρχιμ. Αμβρόσιο και τόνισε ότι η θεατρική ομάδα αποτελείται από εντοπίους και πολλά υποσχόμενους δημιουργούς με σκηνοθέτη τον κ. Τηλέμαχο Μουδατσάκη, ενώ η παράσταση εντάσσεται στο πλαίσιο των επετειακών εκδηλώσεων εορτασμού των σαράντα (40) χρόνων από την ίδρυση του Μουσείου στη Μυρτιά (Βαρβάρους) Ηρακλείου από τον αείμνηστο Γιώργο Ανεμογιάννη.

Όπως επίσης σημείωσε η κ. Μηλαθιανάκη, **ο Νίκος Καζαντζάκης επισκέφθηκε δύο φορές την Ι. Μονή Τοπλού** με γαϊδουράκι και υπάρχει και σχετικό φωτογραφικό υλικό, την μία το καλοκαίρι του 1945 για τη σύνταξη της «Εκθέσεως της Κεντρικής Επιτροπής διαπιστώσεως Ωμοτήτων εν Κρήτη».

Ακολούθησε η αξέχαστη θεατρική παράσταση, στο τέλος της οποίας οι ηθοποιοί απέσπασαν το θερμό χειροκρότημα των περίπου διακοσίων θεατών για την εξαιρετική ερμηνεία των ρόλων τους.

Ο πρωταγωνιστής, Νικηφόρος Φωκάς, ζητά να απαλλαγεί από το βάρος της ζωής, όπως το έχουν συσσωρεύσει οι τύψεις από τους αγώνες-πολέμους στους οποίους είχε αποδυθεί όχι μόνο για να υπερασπιστεί το Βυζάντιο, αλλά και για να εδραιώσει την πίστη στον Ιησού Χριστό και στην Παναγία, την υπέρμαχο στρατηγό, στην οποία ο Νίκος Καζαντζάκης κάνει πυκνές αποστροφές κατά τη

διάρκεια της δράσης. Ο Νικηφόρος, ο οποίος ζητά επίμονα, πριν από τη μοναστική αποδημία του, να καταστήσει «αθάνατο» και το έσχατο λεπτό του επί γης βίου, ενσαρκώνει το ιδεώδες του συγγραφέα για τη μεταποίηση της σάρκας σε πνεύμα. Ζει ένα υπαρξιακό μαρτύριο, καθώς παραπαίει ανάμεσα στην αμαρτία -όπως την προωθεί «της γυναικός το σώμα», εδώ της Θεοφανούς- και την πίστη σ' ένα υπερούσιο απόκοσμο βίο όπου ο άνθρωπος μπορεί να απαλλαγεί από τις ανάγκες του φθαρτού βίου και να θεωθεί. Η δράση, ωστόσο, αναδείχνει τη συνωμοσία, όπως την εξυφαίνει η δολοφόνος βασίλισσα, σε σύμπραξη με τον Τσιμισκή, ως μέγα, επί του παρόντος, Δομέστιχο, αλλά και με τον στρατηγό Βούρτση και τον αρχιευνούχο Μιχαήλ, που, με τη σειρά του, προδίδει την εμπιστοσύνη του αυτοκράτορά του.

Χαρακτηριστικό, για την οικονομία της δράσης, είναι το όνειρο του οσίου Αθανάσιου του Αθωνίτη, πνευματικού πατέρα του Νικηφόρου, όπου προβλέπει τη δολοφονία του αυτοκράτορα. Χαρακτηριστική, επίσης, είναι η προφητεία ότι, αν πέσει η Αντιόχεια τότε θα πέσει, θα δολοφονηθεί και ο Νικηφόρος. Γι' αυτό και η Θεοφανώ προτρέπει τον Βούρτση, παρά την έμφοβη προτροπή του Νικηφόρου, να σπεύσει να κατακτήσει την περίφημη πόλη. Όμως, η φόνισσα δεν θα απολαύσει ούτε τον ερωτικό βίο που είχε ονειρευτεί με τον Τσιμισκή αλλά ούτε και τον ζηλευτό θρόνο, καθώς ο Νίκος Καζαντζάκης θα ακολουθήσει εδώ το μέγα μάθημα των κλασικών δραματικών ποιητών για την κάθαρση.

Την ξεχωριστή αυτή θεατρική παράσταση παρακολούθησαν ο Σεβ. Μητροπολίτης Ιεραπύτνης και Σητείας κ. Κύριλλος, ο Πανοσιολ. Ηγούμενος της Μονής και Πρωτοσύγκελλος της Ι. Μητροπόλεως Αρχιμ. Αμβρόσιος Σκαρβέλης, ο Προηγούμενος της Μονής Παν/τος Αρχιμ. Φιλόθεος Σπανουδάκης, ο Δήμαρχος Σητείας κ. Γεώργιος Ζερβάκης, η Βουλευτής Λασιθίου κ. Αικατερίνη Σπανουδάκη, ο πρώην Βουλευτής Λασιθίου κ. Μιχαήλ Καρχιμάκης, ο Αντιδήμαρχος κ. Γεώργιος Αϊλαμάκης, ο Πρόεδρος της Τοπικής Κοινότητας Παλαικάστρου κ. Νικ. Χατζηδάκης, ο Πρόεδρος του ΔΟΚΑΣ κ. Κων. Λυμπερίου κ.α.

©Αρχείο Ιεράς Μητροπόλεως Ιεραπύτνης & Σητείας